

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Komparatistika B

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		LLT5213 Az európai modernizmus						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve				Dr. Balázs Imre József egyetemi docens				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve				Dr. András Orsolya				
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	5	2.6 Az értékelés módja	V	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DS
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	1
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	14
A tanulmányi idő elosztása:					
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					16
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					18
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					18
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	56				
3.8 A félév össz-óraszám	98				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> C1.1, A fogalmak meghatározása, az általános nyelvészeti, az irodalomelméleti és a komparatiztikai szaknyelv jellegzetességeinek felismerése és példázása; a humántudományok interdiszciplináris elemzési módszereinek ismerete. C1.2., A világ- és összehasonlító irodalom változásainak és a központi témáinak meghatározása és leírása, az általános nyelvészeti változások leírása és a modern irodalomelmélet fogalmainak, nézőpontjainak és módszereinek leírása. C1.3., Az általános nyelvészet, az irodalomelmélet és a komparatiztika fogalmainak alkalmazása a kutatásban és az irodalmi/kulturális jelenségek viszonylatában. Az irodalmi diskurzus kapcsolata a kulturális diskurzussal általában, valamint a tudományossal. C1.4., A nézetek és elméleti irányzatok kritikai megközelítése az irodalom és a nyelv tanulmányozása során. C6.1., Az irodalmi korszakok és irányzatok sajátosságainak meghatározása és leírása az adott nyelvterülethez tartozó ország/országok kultúrájának és civilizációjának fejlődéstörténetébe ágyazottan.
Általános kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> CT1

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Átfogó kép kialakítása a 20. század első felének világirodalmáról, következetes fogalmi keretben
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A modernség, ezen belül az avantgárd fontosabb alkotóinak tárgyalása irodalomtörténeti kontextusban, poétikatörténeti kategóriák ismertetésével

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés: a korszak, lehetséges szelekciós szempontok, gondolatmenetek	előadás	
2. Modernségfogalmak, modernség hátterek: Călinescu, Murphy, Bourdieu, Compagnon Bibl.: Matei Călinescu: Cinci fețe ale modernității. Ed. a II-a, revăzută și adăugită. Iași, Polirom, 2005. Richard Murphy: Theorizing the Avant-Garde: Modernism, Expressionism, and the Problem of Postmodernity. Cambridge University Press, Cambridge, 1999. Pierre Bourdieu: A művészet szabályai. BKÜF, Bp, 2013. Antoine Compagnon: Cele cinci paradoxuri ale modernității. Echinox, Cluj, 1998. Antoine Compagnon: Antimodernii. Art, Buc., 2008.	előadás	
3. Peter Bürger avantgárdelmélete. Avantgárd-kontextualizációk, újabb kutatási trendek Bibl.: Peter Bürger: Az avantgárd elmélete. Universitas Kiadó, Szeged, 2010. David Cottington: The Avant-garde. A Very Short Introduction. OUP, Oxford, 2013. Richard Murphy: Theorizing the Avant-Garde: Modernism, Expressionism, and the Problem of Postmodernity. Cambridge University Press, Cambridge, 1999. Sascha Bru: The European Avant-Gardes, 1905-1935. A Portable Guide. Edinburgh University Press, Edinburgh, 2018.	előadás	
4. Modern költészeti koncepciók. Hugo Friedrich elméletei, példái Bibl.: Hugo Friedrich: Structura liricii moderne. EPLU, Buc, 1969.	előadás	
5. T. S. Eliot: Átokföldje vendégelőadás	előadás	

6. Rainer Maria Rilke tárgyiassága Bibl. Kulesár Szabó Ernő: Mérték és hangzás (Az orfikus tárgyiasság Rilke kései lírájában). In: Uő: Beszédmód és horizont. Argumentum, Bp., 1996. Szabó Ede: Rilke világa. Bp., Európa, 1979.	előadás	
7. Beszélgető vers, vizualitás: Apollinaire és az avantgárd Bibl.: Réz Pál: Apollinaire világa. Európa, Bp., 1974. Hugo Friedrich: Structura liricii moderne. Ed. pentru Literatura Universala, Buc., 1969.	előadás	
8. Dadaizmus (Tristan Tzara, Hugo Ball) Bibl. David Hopkins: Dada and Surrealism. A Very Short Introduction, OUP, 2004. Beke László szerk.: Dadaizmus antológia. Balassi, Bp., 1998. https://youtu.be/2vSG-tXZxQc https://youtu.be/PWKp5OAsYZk https://youtu.be/TFLKqpaBbNw https://youtu.be/3Jgq5fplvEw 8:15	előadás	
9. A szürrealizmus irodalma és elméletei (André Breton, Philippe Soupault) Bibl. Bajomi Lázár Endre (szerk.): A szürrealizmus. Bp., Gondolat, 1968. Karafiáth Judit szerk.: Szürrealizmus. Raabe Klett, Bp., 1999.	előadás	
10. Az expresszionizmus irodalma (Gottfried Benn, Georg Trakl, Johannes R. Becher, Lucian Blaga) Bibl. Koczogh Ákos (szerk.): Az expresszionizmus. Budapest, Gondolat, 1967. Richard Murphy: Theorizing the Avant-Garde: Modernism, Expressionism, and the Problem of Postmodernity. Cambridge University Press, Cambridge, 1999. Kassák Lajos: Az izmusok története. Budapest, Magvető, 1972.	előadás	
11. Hermann Hesse, az antimodern? A pusztai farkas és kontextusai Bibl. Antoine Compagnon: Antimodernii. Art, Buc., 2008. 448-484.	előadás	
12. A román avantgárd radikalitása: Urmuz, Geo Bogza, Ilarie Voronca, Gherasim Luca, Gellu Naum Bibl. Ion Pop: Avangarda în literatura română. Atlas, Bucureşti, 2000. Marin Mincu (red.): Avangarda literară română. Minerva, Bucureşti, 1983. Balázs Imre József: Akik megölték halottaikat. A román avantgárd irodalom hatástörténeti helye. In: (Szerk.) Egyed Emese: Távlatok. Tanulmányok Antal Árpád tiszteletére. Kolozsvár, EME, 2002. 219—233. (http://balazs.adatbank.transindex.ro/belso.php?k=60&p=4635)	előadás	
13. A magyar irodalom modernségképe a 20. század első felében Bibl. Szerb Antal: Hétköznapiak és csodák. Magvető, Budapest, 2002. Babits Mihály: Az európai irodalom története. Budapest, Szépirodalmi, 1979. http://mek.oszk.hu/06300/06304/06304.htm Szegedy-Maszák Mihály: Esszéírás és irodalomtörténet (http://villanyspenot.hu/villanyspenot/#!/fejezetek/XFYiFrqqTsmBXRbHTMvLxA)	előadás	
14. Összegzés		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Boris Groys: Forradalmivá válni. Kazimir Malevicről. https://www.e-	Bemutató, vita	

flux.com/journal/47/60047/becoming-revolutionary-on-kazimir-malevich/.		
Vladyimir Majakovszkij: Este. Ford. Kálnoky László		
2. Bertolt Brecht: A vágóhidak Szent Johannája. Ford. Szemlér Ferenc. Budapest: Európa Könyvkiadó, 1961. Német nyelvű előadás felvétele: https://www.youtube.com/watch?v=I9CYp7aknDU&t=1344s&ab_channel=JouissanceMaster	Bemutató, vita	
3. Else Lasker-Schüler, Georg Heym, Gottfried Benn versei	Bemutató, vita	
4. Virginia Woolf: Hullámok. Ford. Mátyás Sándor. Bukarest: Kriterion Könyvkiadó, 1987. Kiemelt részlet: 5-52. oldal.	Bemutató, vita	
5. Federico García Lorca: Vérnász. Ford. Illyés Gyula. Budapest: Interpopulart Könyvkiadó, 1995. 3-77.	Bemutató, vita	
6. Leonora Carrington: The Skeleton's Holiday. Penguin Random House, 2017. Kiemelt novellák: The Debutante, The Oval Lady, My Flannel Knickers. 14-28. 39-44. Ajánlott: Elena Poniatowska: Leonora. Barcelona: Seix Barral, 2011. (Kijelölt fejezetek a Google Drive mappában).	Bemutató, vita	
7. Florian Illies: Dragostea în vremea urii. Cronică unui sentiment 1929-1939. Ford. Octavian Nicolae. Iași: Polirom, 2023. (Kijelölt részek: Gottfried Benn, Bertolt Brecht, Walter Gropius, Gunta Stölzl, Paul Klee életével foglalkozó részek, az oldalszámokat lásd a kötet névmutatójában).		

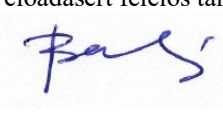
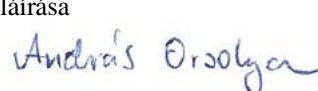

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a megyei tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Jártasság a témában és a szakirodalomban	vizsga	50 %
	Az érvelés logikája		
10.5 Szeminárium	Aktív bekapcsolódás a szemináriumon sorra kerülő szövegek megbeszélésébe Otthoni feladatok elkészítése	Szemináriumi dolgozat Szemináriumi munka	50 %
10.6 Minimális követelmények			
Részvétel a szemináriumok minimum 70%-án			

A kitöltés időpontja 2024.04.14.	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024.04.15.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje